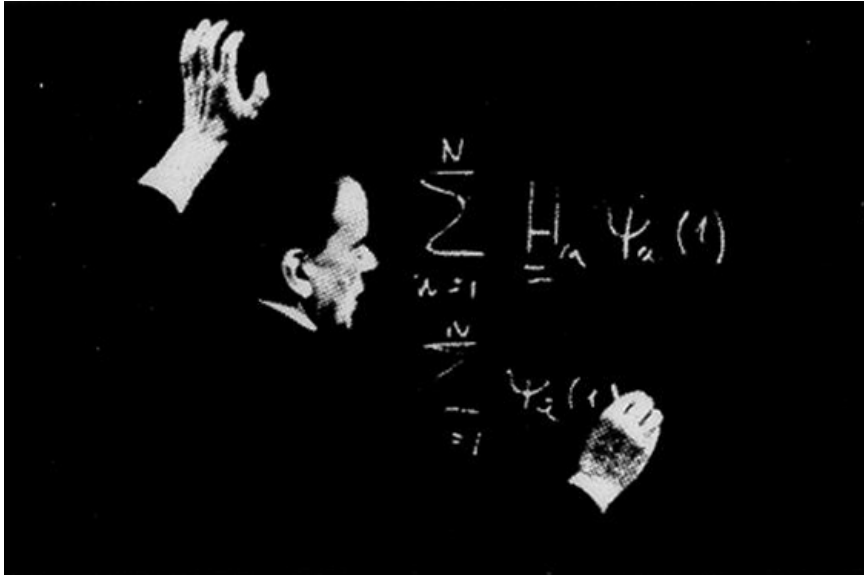

ELŐSZÓ

Klopfér Ervin

Simonyi előad.

A Prof, a Hamilton-operátor és a hullámfüggvény.

Tisztelt hallgatóság, hölgyeim és uraim, kedves barátaim!

A napokban volt 10 esztendeje, hogy Dr. Simonyi Károly akadémikus, a Műegyetem legendás tanára, „A Prof” örökre eltávozott közülünk. Halála fájdalmas úrt hagyott a magyar tudományban. Kérem a hallgatóságot, hogy egyperces néma felállással adózzunk a nagyszerű tudós emlékének. – Köszönöm.

Simonyi Károly még életében ikonná vált. Sopronban – az általa tervezett és épített szabadteri Van de Graaff gyorsítóval – megvalósította a hazai első mesterséges atommag-átalakítást [$\text{Li}^7(p,\gamma)\text{Be}^8$], részt vett a világhírű – Bay Zoltán professzor által vezetett – Hold-radar kísérletben, és létrehozta a Budapesti Műszaki Egyetemen az Elméleti Villamosságtan Tanszékét. Egyik megalapítója, igazgatóhelyettese, később megbízott igazgatója volt az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetnek, és vezette az intézet Atomfizikai Osztályát. Megírta nagyszerű szakkönyv-trilógiáját a Villamosságtant, az Elméleti Villamosságtant és az Elektronfizikát, majd unikális mesterművét, „A fizika kultúrtörténeté”-t. Ez lett „A Könyv”, amely már eddig sok hazai és

külföldi kiadást élt meg; amerikai és legújabb magyar nyelvű kiadása küszöbön áll¹. Hallgatói, kollégái, munkatársai rajongtak érte, előadásai élményszámba mentek. A hatalom azonban 1956-os szerepvállalása után megalázta és félreállította, és csak sok évvel később rehabilitálta. Emlékére – idén hatodízben – rendezzük meg itt, az Akadémián a „Simonyi Károly Tudományos Emlékülés”-t, amelynek fő szponzora a világhírű szoftverfejlesztő és úrutazó, a Prof idősebbik fia, Dr. Charles Simonyi, az MTA külső tagja. Köszönet nagyvonalú támogatásáért, valamint Andrew B. Bodony úr, az MTA és a GDF hatékony erkölcsi és anyagi segítségével.

Simonyi Károly professzor humanista tudós és rendkívüli ember volt. Egyike volt az utolsó magyar polihisztoroknak, aki maradandót alkotott mind a természettudomány, mind a humán kultúra területén; életével és munkájával bizonyította, hogy az emberiség kultúrája egy és oszthatatlan. Szerény személyem részesülhetett abban a kivételes szellemi élményben, hogy egyetemi tanítványa, tanszékének oktatója, kutatóintézeti munkatársa is lehetett, és részt vehetett a hazai

¹ Az amerikai kiadás 2012 elején jelent meg.

gyorsítók jelentős részének tervezésében, kivitelezésében, üzemeltetésében és fejlesztésében. Kimondhatatlan hálával tartozom Simonyi Károlynak, a tanárnak, tudósnak, mérnöknek, tudományszervezőnek, vezetőnek és embernek. Simonyi Károly kiváló tudományos-műszaki-oktató iskolát teremtett, amelynek hatása máig ható, és bizonyára a jövőben is meghatározó lesz.

Dr. Charles Simonyival megbeszélve és egyeztetve mostantól a Simonyi Károly Tudományos Emlékülések kétévenként, a páratlan években kerülnek megrendezésre. Dr. Csernoch János, egyik mai előadónk sajnos megbetegedett; előadása elmarad, ezért minden előadás 5 perccel hosszabb lehet (40 perc).

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Az Emlékülést ezennel megnyitom.